

B&W Adviesnota

Onderwerp	Handreiking gebiedsgerichte aanpak landelijk gebied
Zaaknummer	Z25001337
B&W datum	20 mei 2025
Naam steller	Medewerker team Ruimtelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Ruimtelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	Daan Janssen

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Daan Janssen op 12 mei 2025

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

B en W

N.v.t.

Advies

De handreiking gebiedsgerichte aanpak landelijk gebied vast te stellen

Inleiding

In onze omgevingsvisie en ons programma landelijk gebied hebben we voor ons landelijk gebied aangegeven in te zetten op een gebiedsgerichte aanpak. De beleidsmatige vertaling van de gebiedsgerichte aanpak hebben we vastgelegd in ons Ruimtelijk Kwaliteitskader. Hierin hebben we voor de verschillende gebieden de waarden, ontwikkelingsperspectieven en randvoorwaarden vastgelegd.

De handreiking gebiedsgerichte aanpak gaat niet over het “wat”, maar over het “hoe”. Hoe kunnen partijen met elkaar in gebieden waar een sectorale aanpak onvoldoende en met ons gezamenlijk tot een gebiedsgerichte aanpak komen. De handreiking voorziet in de uitgangspunten, een stappenplan (verkenning, gebiedsvisie, gebiedsagenda, uitvoeringsagenda en evaluatie) en is voorzien van een modelovereenkomst om afspraken vast te leggen.

Als gemeente zijn we op dit moment actief betrokken bij een tweetal gebiedsgerichte aanpakken: gebiedsgerichte aanpak de Bult en de gedeelde Peel als onderdeel van de Vitale Peel.

In de afgelopen periode heeft een verkenning plaatsgevonden om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak in de kernrandzone van Ysselsteyn. Ervaringen uit onder andere dit traject zijn meegenomen in de handreiking. Voor een tweetal andere gebieden onderzoeken we met partners in het gebied de mogelijkheid en wenselijkheid van een gebiedsgerichte aanpak. Dit gaat om ontwikkeling op en rondom Landgoed Geijsteren en een transitie in de omgeving van de Scheiweg.

Beoogd resultaat

Duidelijkheid bieden aan onze inwoners, ondernemers en organisaties inclusief onze interne organisatie hoe wij omgaan met gebiedsgerichte aanpakken

Argumenten

1.1 Hiermee bieden we handvaten om meerwaarde te creëren door opgaven gebiedsgericht aan te pakken

Bij gebiedsgerichte aanpak spelen vaak meerdere opgaven en is de oplossing daardoor vaak complexer dan bij individuele of sectorale opgaven. Door opgaven in samenhang op te pakken is er vaak meerwaarde te creëren of zijn er oplossingen denkbaar die bij een sectorale aanpak niet aan de orde zijn.

1.2 Hiermee geven we invulling aan de omgevingsvisie en het programma landelijk gebied

In onze omgevingsvisie hebben we aangegeven dat we werken volgens de 'Venrayse werkwijze': *(samen) werken op basis van vertrouwen, partnerschap en gelijkwaardigheid*. Deze werkwijze hebben we doorvertaald in deze handreiking. In het programma landelijk gebied hebben we aangegeven dat we ons inzetten voor een gebiedsgerichte benadering. Daarbij is onze inzet gericht op verbinden van functies in het landelijk gebied waar dat kan (en scheiden waar het moet).

1.3 Hiermee creëren we duidelijkheid richting inwoners, ondernemers en organisaties inclusief onze eigen organisatie

Voor steeds meer onderdelen geldt dat we alleen samen zaken voor elkaar krijgen. De handreiking helpt onze inwoners, ondernemers en organisaties om samen (met ons) aan de slag te gaan, maar biedt ook helderheid, zowel intern als extern, dat we als gemeente niet automatisch projecten oppakken of financieren.

Kanttekeningen of risico's

1.1 Handreiking is geen garantie voor succes

Hoewel de handreiking initiatiefnemers helpt om gezamenlijk met partijen afspraken te maken en ook ingaat op tussentijdse wijzigingen als gevolg van (onvoorziene) omstandigheden kan het in de praktijk zo zijn dat een partij zich niet aan afspraken houdt of zich uit het proces terugtrekt.

1.2 Medewerking van andere overheidspartijen is niet gegarandeerd

Niet alleen bij ons als gemeente, maar ook bij andere aan de overheid gelieerde partijen zijn de middelen beperkt. Dit kan ertoe leiden dat er wel de wens is om als één overheid te acteren, maar in de praktijk soms moeilijk tot uitvoering komt.

1.3 Onze capaciteit is beperkt

Gebiedsgerichte aanpakken zijn vaak processen die langdurig zijn en veel capaciteit vragen. In het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de uitwerking in het Concept Limburgs Programma Landelijk Gebied was doelbereik voorzien door gebiedsprocessen. De aanpak Ruimte voor Landbouw en Natuur (RLN) vervangt het NPLG en gaat, naast generiek beleid, eveneens uit van een gebiedsgerichte benadering. Naast de gebiedsprocessen geïnitieerd door de overheid kunnen ook andere partijen een proces starten en kan dit er uiteindelijk toe leiden dat niet alle processen gelijktijdig opgepakt kunnen worden. Hoewel vooraf duidelijkheid wordt geboden over de verwachte inzet kan dit bij partijen voor een negatief beeld zorgen.

Communicatie

De handreiking wordt beschikbaar gesteld op onze website en actief onder de aandacht gebracht bij diverse initiatiefnemers. Daarnaast vindt er berichtgeving plaats in de nieuwsbrief landelijk gebied en worden intern de planbegeleiders, accountmanagers en gebiedsregisseurs actief geïnformeerd.

Financiële gevolgen

Geen, eventuele financiële bijdragen aan gebiedsgerichte aanpakken zijn onderdeel van de gebiedsagenda en worden apart ter besluitvorming voorgelegd.

Vervolgtraject besluitvorming

Geen, deelname aan nieuwe gebiedsgerichte aanpakken worden apart ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Evaluatie

De evaluatie is onderdeel van het programma landelijk gebied

Bijlagen

Handreiking gebiedsgerichte aanpak

Naslagwerk

Omgevingsprogramma landelijk gebied 2022

Handreiking

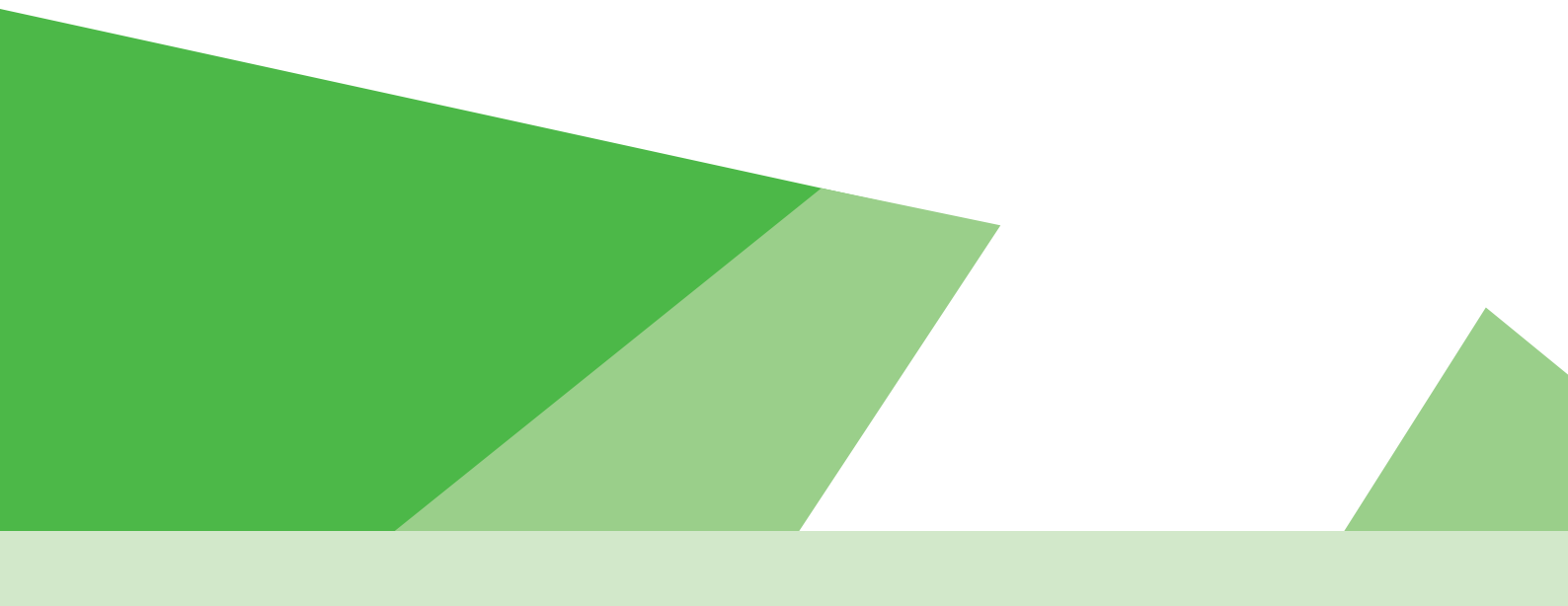
Gebiedsgerichte aanpak Venray

Landelijk gebied

Inhoudsopgave handreiking gebiedsgerichte aanpak Venray

1.	Waarom deze handreiking?	2
2.	Wat is een gebiedsgerichte aanpak?	3
3.	Uitgangspunten gebiedsgerichte aanpak	4
4.	Fases gebiedsgerichte aanpak	6
5.	Omgaan met tussentijdse wijzigingen	9
6.	Bestuurlijk betrokkenheid en inzet vanuit de gemeente Venray	10
	Bijlage Modelovereenkomst	11

1. Waarom deze handreiking?

Deze handreiking is opgesteld om duidelijkheid te bieden aan inwoners, ondernemers, instellingen en gemeentelijke organisatie over het proces, de rollen en de besluitvorming bij een gebiedsgerichte aanpak. In deze handreiking staat beschreven wat de werkwijze is van de gemeente Venray als zij kiest voor een gebiedsgerichte aanpak in het landelijk gebied om de beleidsdoelen en ambities uit de Omgevingsvisie wil realiseren.

Allereerst wordt ingegaan wat een gebiedsgerichte aanpak is en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Aansluitend wordt dieper ingegaan op de fases van een gebiedsgerichte aanpak en hoe wordt omgegaan met eventuele tussentijdse wijzigingen. Tot slot wordt in deze handreiking stil gestaan bij de bestuurlijke betrokkenheid en de rollen die de gemeente Venray in een gebiedsgerichte aanpak kan aannemen.

De inzet op een gebiedsgerichte aanpak is vastgelegd in ons omgevingsprogramma Landelijk Gebied. Vertrekpunten die in dit programma zijn vastgelegd zijn:

- We werken samen op een proactieve manier
- We gaan gebiedsgericht te werk en zetten in op ontwikkelingen die doelen waarmaken
- We zijn op zoek naar een goede balans
- We zorgen ervoor dat de basis op orde is.

Afbeelding 1: Blitterswijck Maaspark Ooijen-Wanssum

2. Wat is een gebiedsgerichte aanpak?

Een gebiedsgerichte aanpak, ook wel gebiedsgericht werken of gebiedsgerichte benadering genoemd, gaat over hoe partijen samen opgaven in een gebied aanpakken.

Er kan sprake zijn van een gebiedsgerichte aanpak als:

- in een gebied sprake is van meerdere opgaven;
- in een gebied meerdere partijen betrokken zijn;
- een één op één aanpak niet werkt en;
- er een noodzaak of wens tot samenwerking is.

Als aan één van deze vier uitgangspunten niet wordt voldaan is het inzetten van een gebiedsgerichte aanpak niet het juiste middel om de opgaven in een gebied te realiseren.

De inhoudelijke beleidsdoelen en ambities van de gemeente Venray liggen vast in de omgevingsvisie, omgevingsprogramma's (**Economie, Landelijk gebied, Mobiliteit, Venray Vergroent en Wonen**) en overige beleidsdocumenten. In de omgevingsvisie hebben wij voor het agrarisch gebied aangegeven in te zetten op een gebiedsgerichte benadering.

Bij een gebiedsgerichte benadering zetten we de kenmerken en identiteit van het gebied centraal. De inhoudelijke ontwikkelingsmogelijkheden, wat kan wel en wat kan niet in een gebied, hebben we eveneens gebiedsgericht vastgesteld onder andere in het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Binnen de gebiedsgerichte benadering proberen we functies te verbinden waar het kan, om zo te voorkomen dat de diverse ruimteclaims te veel beslag leggen op de agrarische gronden.

Omdat bij gebiedsgerichte aanpak meerdere opgaven spelen is de oplossing complexer dan bij individuele zaken. Bestaande instrumenten zijn vaak niet voldoende omdat ze gericht zijn op het oplossen van afzonderlijke opgaven. Er is daarom ruimte nodig voor specifieke maatregelen die recht doen aan de doelen die we in het gebied willen bereiken.

In het kader van samenwerking vraagt een gebiedsgerichte aanpak allereerst en vooral om het aspect tijd. Partijen moeten komen tot een gezamenlijke analyse van het gebied (wat zijn de problemen/opgaven en/of kansen), het eens worden over het toekomstperspectief (waar werken we naar toe) en de aanpak en maatregelen om dit perspectief te realiseren (wie doet wat). Dit vereist van partijen dat zij de meerwaarde van samenwerking zien en partijen elkaar iets gunnen.

3. Uitgangspunten gebiedsgerichte aanpak

Gebiedsgericht werken is in beginsel maatwerk. Elk gebied heeft zijn eigen kenmerken en identiteit en vraagt daarmee om een eigen kleuring. Wel gelden er in alle gebieden en gebiedsgerichte aanpakken een aantal basisuitgangspunten. In onze omgevingsvisie hebben we al de Venrayse werkwijze gedefinieerd als (samen) werken op basis van vertrouwen, partnerschap en gelijkwaardigheid. Specifiek voor gebiedsgerichte aanpakken vertalen we deze werkwijze naar de volgende uitgangspunten:

Het gebied vormt de basis

Onze gemeente is een veelzijdige gemeente. Zo kent bijvoorbeeld de omgeving van Vredepeel een andere identiteit dan de omgeving van Geijsteren. Veel gebieden, zoals de Peel, stoppen niet bij onze gemeentegrens. Ook veel van onze opgaven, zoals **een veilige en gezonde leefomgeving, onze economische en sociaalmaatschappelijke opgaven en opgaven op het gebied van** waterkwaliteit, de stikstofproblematiek en luchtkwaliteit houden zich eveneens niet aan gemeentegrenzen. Binnen een gebiedsgerichte aanpak kijken we daarom naar het hele gebied en kunnen en vinden er ook gebiedsgerichte aanpakken plaats die gemeentegrens overstijgend zijn. Binnen een gebied bekijken we welke mogelijkheden er zijn om bij te dragen aan onze opgaven en doelen. Het gebied wordt dus enerzijds bepaald door de samenhang en noodzaak van de opgaven. Anderzijds kan gedurende het proces ook het gebied vergroot of verkleind worden afhankelijk van de partijen die deelnemen.

De aanpak is adaptief en flexibel

In een gebiedsgerichte aanpak maken we met elkaar afspraken over taken, rollen en verantwoordelijkheden, maar ook over hoe we met elkaar besluiten nemen. Hieraan zijn geen vaste termijnen gekoppeld. Zo hoeft er niet iedere maand een besluitvormingsoverleg plaats te vinden. Het kan zijn dat partijen, voordat ze in een gebiedsgerichte aanpak een besluit kunnen nemen, wel te maken hebben met termijnen. Bijvoorbeeld als er eerst instemming van een gemeenteraad nodig is. In de gebiedsgerichte aanpak wordt hier rekening mee gehouden.

Samenhang

Vanuit verschillende partijen zijn er vaak al bestaande processen en afspraken over wat er in een gebied gaat gebeuren. Denk bijvoorbeeld aan onderhoud van wegen. Het is belangrijk om in beeld te hebben welke processen en afspraken al in een gebied lopen of bestaan en met partijen samen te kijken naar een prioritering van deze opgaven en of sprake is van een botsing tussen opgaven.

We werken samen

Partijen nemen deel vanuit een gelijkwaardige samenwerking met behoud van hun eigen verantwoordelijkheid. De samenwerking is gebaseerd op een open samenwerking en transparantie. Een open samenwerking betekent dat het voor partijen mogelijk is later aan te sluiten, maar ook voor partijen om de samenwerking te beëindigen. Dit commitment leggen we met elkaar vast, bijvoorbeeld in een convenant of samenwerkingsovereenkomst.

We werken vanuit de praktijk.

Veel kennis en kunde is in het gebied zelf aanwezig. Tijdens het proces leren we van elkaar. In een gebiedsgerichte benadering is er daarom ruimte voor nieuwe inzichten. Om de opgaven in een gebied te bereiken is er vaak sprake van een lange doorlooptijd waarin verschillende zaken worden uitgevoerd. Soms blijkt gedurende de uitvoering dat bijsturing nodig is om het gewenste eindresultaat te behalen. In de aanpak bieden we hiervoor ruimte.

We handelen als één overheid

Bij gebiedsgericht werken is vaak betrokkenheid van meerdere overheden en maatschappelijke partners (bijvoorbeeld een onderwijsinstelling) van belang. De wijze van afstemming tussen partners en de rol die overheidspartijen innemen in een gebiedsgerichte aanpak staat niet vast en is maatwerk per gebied. Daarom maken we in de gebiedsgerichte aanpak niet alleen met elkaar afspraken over taken, rollen en verantwoordelijkheden, maar ook over hoe we met elkaar besluiten nemen. Gebiedsgerichte aanpakken kennen vaak een lange looptijd waardoor continuïteit (denk aan verkiezingen), een gezamenlijke vertrouwensbasis en ruimte om elkaar te leren kennen belangrijk zijn.

Afbeelding 2: Boschhuizerbergen, Natura-2000 gebied in beeld voor een gebiedsgerichte aanpak

4. Fases gebiedsgerichte aanpak

Binnen een gebiedsgerichte aanpak worden vijf verschillende fasen onderscheiden.

Fase 1: Gebiedsverkenning

In deze fase wordt verkend of de verschillende partijen voldoende urgentie of kansen in het gebied zien om een samenwerking in gang te zetten. Het is daarbij belangrijk dat partijen het eens zijn over het doel van de samenwerking, de reikwijdte van de samenwerking (wat valt er wel of juist niet onder de aanpak, welke kansen willen partijen met elkaar verzilveren of welke opgaven willen partijen gezamenlijk realiseren) en het te doorlopen proces. Wie wordt wanneer en op welke wijze betrokken? Welke verwachtingen zijn er bij partijen en met welke onzekerheden hebben partijen te maken? Onderdeel van deze fase is eveneens nadenken of de juiste partijen aan tafel zitten, hoe de besluitvorming binnen het proces wordt ingericht, maar ook praktische zaken als het aanwijzen van een (onafhankelijk) voorzitter en de eventuele bekostiging van de voorzitter.

Het resultaat van deze verkenning kan een gebiedsverkenning worden genoemd, maar wordt soms ook verwoord in een startnotitie, plan van aanpak of stappenplan.

Afspraken over de samenwerking, waarom werken we samen en hoe gaan we om met veranderingen (zie ook paragraaf 5), als ook over wie doet wat en wie betaald leggen we vast. De afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst. Dit kan in een intentieovereenkomst, convenant of samenwerkingsovereenkomst worden vastgelegd. Een modelovereenkomst is als bijlage aan deze handreiking toegevoegd.

Het kan ook zijn dat partijen onvoldoende urgentie of kansen zien om de samenwerking een vervolg te geven of niet bereid zijn om middelen (met name tijd en/of geld) beschikbaar te stellen. Het kan ook zijn dat de meerwaarde van een gebiedsgerichte aanpak voor partijen te beperkt is ten opzichte van een individuele of sectorale aanpak. In dat geval is een gebiedsgerichte aanpak geen geschikte werkwijze om in het gebied resultaat te halen en is het aan de diverse partijen om op een andere wijze de doelen of kansen in een gebied te behalen.

Fase 2: Gebiedsvisie

In deze fase is het van belang om te komen tot overeenstemming over het eindbeeld. Welke ontwikkelingen/opgaven worden meegenomen in het gebiedsproces en wat is het gedeelde toekomstperspectief voor deze ontwikkelingen. Welke randvoorwaarden gelden om tot realisatie over te kunnen gaan. Bij randvoorwaarden kan het bijvoorbeeld gaan om wat minimaal moet en wat extra is en daarmee mag. Dit kan gaan om wettelijke eisen, maar bijvoorbeeld ook om een minimaal resultaat voor een partij om deel te willen nemen aan de samenwerking. Het eindresultaat wordt vastgelegd in een gebiedsvisie. Hierin staat het gedeelde eindbeeld/toekomstperspectief en aan welke opgaven of aan welke kansen de gebiedsvisie bijdraagt.

Het kan zijn dat het partijen niet lukt om tot een gezamenlijk eindbeeld te komen of dat een meerwaarde of rol voor zichzelf in het vervolg ziet.

Als het niet lukt om te komen tot een gezamenlijk eindbeeld eindigt de gebiedsgerichte aanpak. Het is aan de deelnemende partijen om op een andere wijze de doelen of kansen in een gebied te behalen. Als een partij voor zichzelf geen meerwaarde of rol ziet is het aan de overige partijen om gezamenlijk te beoordelen of er voldoende basis is om de gebiedsgerichte aanpak zonder desbetreffende partij te continueren en de gebiedsvisie te vertalen naar een gebiedsagenda.

Fase 3 Gebiedsagenda

In de gebiedsagenda wordt de gebiedsvisie vertaald naar concrete projecten, acties en maatregelen. Naast de concrete projecten, acties en maatregelen staat in de gebiedsagenda ook wie wat doet, wanneer de projecten en maatregelen gepland zijn en hoe de projecten en maatregelen worden gefinancierd.

Voor sommige projecten, acties en maatregelen is er soms besluitvorming nodig voordat een project, actie of maatregel kan worden uitgevoerd. Dit wordt dan ook benoemd in de gebiedsagenda. Denk bijvoorbeeld aan een wijziging van het omgevingsplan (voorheen het opstellen van een bestemmingsplan), beschikbaar stellen van budgetten of capaciteit. Dit kan bijvoorbeeld ook gaan om de medewerking van grondeigenaren in een gebied.

Zorgt besluitvorming bij een van de partijen ervoor dat een project, actie of maatregel niet door kan gaan dan vindt er overleg tussen partijen plaats hoe hier mee om te gaan (zie ook paragraaf 5 over omgaan met wijzigingen). De gebiedsagenda komt in de plaats van de afspraken zoals eerder vastgelegd in de intentieovereenkomst, het convenant of de samenwerkingsovereenkomst. Een gebiedsagenda wordt soms ook gebiedsplan, gebiedsprogramma of uitvoeringsprogramma genoemd. De gebiedsagenda wordt door de verschillende deelnemende partijen vastgelegd. Binnen de gemeente Venray gebeurt dit door een collegebesluit en indien de agenda een raadsbesluit vereist wordt de gebiedsagenda ook aan de gemeenteraad voorgelegd voor besluitvorming.

Fase 4 Realisatiefase (uitvoeringsfase)

In deze fase worden de beschreven maatregelen, projecten en acties uitgevoerd. In de gebiedsagenda is vastgelegd wie waarvoor verantwoordelijk is en wie waarop kan worden aangesproken. Tijdens de realisatiefase kunnen zich onverwachte kansen of nieuwe uitdagingen voordoen. Bijvoorbeeld veel meer aanvragen voor een (subsidie)regeling dan vooraf verwacht of onverwachte stijging van kosten, bijvoorbeeld in de bouwkosten. Als dit zich voordoet gaan partijen met elkaar in gesprek wat dit betekent voor de concrete actie of maatregel. Dit kan betekenen dat partijen bijvoorbeeld aanvullende financiering beschikbaar stellen, een maatregel een beperktere impact heeft of dat er gekeken wordt naar andere oplossingen. Een wijziging in de realisatiefase kan ervoor zorgen dat andere partijen nodig zijn om alsnog het gewenste eindbeeld te realiseren.

Als er bijvoorbeeld meer animo voor een subsidieregeling is dan er budget beschikbaar wordt gesteld kan een mogelijk oplossing zijn om te kijken of andere partijen bereid zijn om (ook) budget beschikbaar te stellen of een deel van de opgave te realiseren. Dit kan er in sommige gevallen zelfs toe leiden dat een nieuwe partij toetreedt tot de gebiedsgerichte aanpak. In dat geval wordt de gebiedsagenda hierop aangepast en wordt desbetreffende partij onderdeel van de gebiedsagenda.

Fase 5 Monitoring en evaluatie

Veel doelen, zoals bijvoorbeeld emissies of gebruik van gronden, worden door verschillende partijen gemonitord. Een deel van de monitoring wordt door de gemeente Venray uitgevoerd, maar er zijn ook andere partijen zoals de provincie Limburg die monitoren. Voor de monitoring van het behalen van de doelen kan het zijn dat er gebruik wordt gemaakt van deze bronnen, zonder dat de partij onderdeel is van de gebiedsgerichte aanpak.

Binnen de gebiedsgerichte aanpak bespreken partijen regelmatig, in elk geval twee keer per jaar, of de gebiedsagenda en de daarin opgenomen projecten, acties en maatregelen worden opgepakt en uitgevoerd. Uit de monitoring kan naar voren komen dat maatregelen die worden uitgevoerd niet of onvoldoende ervoor zorgen dat ook het gewenste eindbeeld of toekomstperspectief wordt behaald. Inzet van partijen binnen de gebiedsgerichte aanpak is om gezamenlijk te kijken of het eindbeeld alsnog op een andere manier bereikt kan worden.

Afbeelding 3: Agrarische bedrijfsbebouwing

5. Omgaan met tussentijdse wijzigingen

Omdat een gebiedsgerichte aanpak vaak een looptijd heeft van meerdere jaren kunnen er zich tussentijds wijzigingen voordoen. Dit kan komen door een beleidswijziging bij een van de deelnemende partijen, waardoor er bijvoorbeeld minder budgetten beschikbaar zijn (denk bijvoorbeeld aan het schrappen van het transitiefonds in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied) of juist een opgave wordt vergroot (denk bijvoorbeeld aan de woningbouwopgave). Maar ook bij andere partijen kunnen zich wijzigingen voordoen, zoals een bedrijfsovername of bedrijfsbeëindiging. Als een wijziging ervoor zorgt dat de afspraken in de gebiedsagenda niet meer conform afspraak kan worden uitgevoerd gaan partijen met elkaar in gesprek hoe dit op te lossen. Als er geen oplossing voor wordt gevonden kan dit ervoor zorgen dat een deel van de gebiedsagenda niet wordt uitgevoerd en mogelijk ook andere afspraken in de gebiedsagenda beïnvloeden. Het is dan aan partijen gezamenlijk om met elkaar te bespreken hoe zij hier mee om willen gaan. Dit kan ervoor zorgen dat partijen gezamenlijk besluiten om de gebiedsgerichte aanpak te beëindigen. Afspraken over beëindiging zijn vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst.

Afbeelding 4: Wegwijzer kruising Hoofdstraat, Pastoor Gerardsstraat in Oirlo

6. Bestuurlijke betrokkenheid en inzet vanuit de gemeente Venray

Per (fase in het) proces kunnen de partijen en de rol van die partijen verschillen. Specifiek voor gebiedsprocessen geldt dat de uitdagingen en kansen per gebied leidend zijn voor wie betrokken zijn in het gebiedsproces. Het is daarom belangrijk om bij de verkenning al na te denken of alle betrokken partijen mee doen en wat deze partijen nodig hebben om een efficiënte en effectieve bijdrage te kunnen leveren. Voor ons als gemeente zal onze rol vaak faciliterend, stimulerend of regisserend zijn. En heel soms zullen we een uitvoerende rol hebben.

Als we als gemeente een faciliterende rol aannemen dan helpen we gebiedsgerichte aanpakken bijvoorbeeld door partijen met elkaar te verbinden, door hen van informatie te voorzien of door de procesbegeleiding op ons te nemen.

Als we als gemeente een stimulerende rol aannemen dan benaderen we zelf actief partijen en wijzen hen op kansen en mogelijkheden. In sommige gevallen kunnen we ook stimuleren door bijvoorbeeld specifieke subsidieregelingen open te stellen.

Als we als gemeente een regisserende rol aannemen dan trekken we een gebiedsgerichte aanpak en sturen actief op het bewaken van de planning en de doelen en afspraken zoals die zijn vastgelegd in de gebiedsagenda.

Tot slot kunnen we als gemeente een uitvoerende rol aannemen, meestal is hiervan sprake als er maatregelen nodig zijn in de openbare ruimte.

Het kan ook zijn dat een gebiedsgerichte aanpak geen actieve rol vanuit ons als gemeente vraagt of niet bijdraagt aan onze doelen. In dat geval zijn we niet actief betrokken.

Een gebiedsgerichte aanpak kent verschillende fases en daarmee wisselt ook de bestuurlijk betrokkenheid. De eerste fase van gebiedsverkenning leidt bij een succesvolle verkenning tot ondertekening van een intentieovereenkomst, samenwerkingsovereenkomst of convenant. In deze verkenning komen de doelen en opgaven terug uit onze omgevingsvisie en omgevingsprogramma's. Het college is daarom bevoegd om een dergelijke overeenkomst te ondertekenen.

De tweede en derde fase, het opstellen van een gebiedsvisie en gebiedsagenda, gaan over het toekomstbeeld en de maatregelen hoe daar te komen. Afhankelijk van de inhoud van de gebiedsvisie kan het een bevoegdheid van het college of de gemeenteraad zijn om deze vast te stellen. Dit is afhankelijk van de inhoud van de gebiedsvisie en de gebiedsagenda.

De gebiedsagenda wordt vastgesteld door de gemeenteraad als er bijvoorbeeld aanvullend budget wordt gevraagd of als onderdelen uit de gebiedsagenda, zoals een wijziging van het omgevingsplan, instemming van de gemeenteraad vragen. Als het gaat om de monitoring van de doelen uit de Omgevingsvisie wordt de gemeenteraad hier al via de reguliere processen over geïnformeerd.

Bijlage Modelovereenkomst

Richtlijnen overeenkomst

Hieronder vindt u bij wijze van richtlijn een overzicht van de hoofdstukken die in een overeenkomst kunnen worden opgenomen. Deze modelovereenkomst is gebaseerd op een voorbeeld overeenkomst zoals beschikbaar gesteld door RVO.

1. Titel

Geef hier de naam van de gebiedsgerichte aanpak

2. Ondergetekenden

Geef hier de namen van de partijen en de namen van de bevoegde personen die deze vertegenwoordigen.

Bijvoorbeeld:

Jansen VOF de heer E.A. Jansen

3. Overwegende

Geef in het kort aan waartoe de samenwerkingsovereenkomst is opgesteld.

komen overeen als volgt:

4. Definities

Dit onderdeel van de overeenkomst bevat de nauwkeurige beschrijving van termen of begrippen die een speciale betekenis hebben en in de rest van de overeenkomst voor het gemak met een enkel woord of begrip worden aangeduid.

5. Doel van het samenwerkingsverband

Beschrijf de doelstelling(en) van het project en de scope.

6. Uitvoering van de samenwerking

Beschrijf de manier waarop het project of samenwerking wordt uitgevoerd. Hieronder zijn de verschillende onderwerpen uitgewerkt.

6a Uitgangspunten van de samenwerking

Beschrijf de belangrijkste uitgangspunten van de samenwerking.

6b Samenwerkingsvorm

Geef de juridische vorm van de samenwerking tussen de deelnemers aan (voor zover daar sprake van is) evenals de status van elke deelnemer (consortium, joint venture, raamovereenkomst, e.d.).

6d Projectorganisatie

Beschrijf de projectorganisatie of verwijst naar het project waarin deze beschreven staat:

§ de leden van de projectgroep (en op welk niveau de deelnemers daarin zijn vertegenwoordigd);

§ de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de projectgroep (op elk niveau);

§ werkafspraken, zoals afspraken over terugkoppeling (rapportage, monitoring en evaluatie) over vergaderfrequenties en besluitvormingsprocessen.

6e Wijzigingen

De procedure voor het wijzigen van afspraken over de projectorganisatie, de inhoud van het project en de condities waaronder nieuwe deelnemers aan het samenwerkingsverband kunnen deelnemen.

6f Afloop samenwerking

Regel de hoofdlijnen van de samenwerking na afronding van het project.

7. Projectkosten, financiering, risico's en verdeling van de subsidie

Beschrijf de bijdrage van de deelnemers (personeel, faciliteiten, materiaal, e.d.), gerelateerd aan het projectplan en geef aan in welke mate deelnemers elkaar assistentie verlenen. Ga verder in op budgetwijzigingen (wat bijvoorbeeld te doen wanneer extra budget nodig is?), maak afspraken over kostenposten en -soorten (bijvoorbeeld toegestane tarieven), projectadministratie, en de werving en verdeling van (overheids-) subsidies.

8. Bescherming en gebruik van kennis, exploitatie van de projectresultaten

Beschrijf in welke mate de projectinformatie vertrouwelijk is, hoe de kennis wordt beschermd en hoe de projectresultaten (openbaar) worden gedeeld.

Aspecten die hier kunnen worden geregeld zijn:

1. eigenaarschap van de verschillende partijen van reeds vóór het project aanwezige kennis (achtergrondkennis);

2. eigenaarschap van de verschillende partijen van kennis die voortkomt uit het onderzoek (wordt deze kennis bijvoorbeeld alleen eigendom van de deelnemer die deze kennis gecreëerd heeft of zijn de resultaten openbaar?);
3. de verdeling van de (netto) opbrengsten uit exploitatie van de onderzoeksresultaten (bijvoorbeeld naar rato van financiële participatie in het project);
4. de exploitatie van de resultaten (individueel of gezamenlijk);
5. hoe wordt de kennis beschermd en voor welke termijn;
6. verkoop van kennis en voorwaarden hierbij (bijvoorbeeld licenties);
7. hoe de kosten voor de kennisbescherming over de partijen worden verdeeld. Tekstfragmenten.

9. Publicatie

Naast kennisbescherming is het verstandig om afspraken over publicatie vast te leggen. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan het moment waarop projectresultaten bekend gemaakt worden, afspraken over de manier van werken bij tussentijdse publicatie van resultaten en embargo's.

10. Aansprakelijkheid van de deelnemers

10a Schade aan goederen of personen

Bepaal in welke mate een deelnemer verantwoordelijk moet worden gehouden wanneer schade of letsel is aangebracht aan goederen of personen van een andere deelnemer als gevolg van de uitvoering van het project. Het is belangrijk hierbij alle mogelijke schades op te nemen.

10b Sancties

Bepaal welke sancties van toepassing zullen zijn wanneer een partner zijn deel van het project niet goed uitvoert of anderszins in gebreke is. Leg ook vast wat er gebeurt bij faillissement en wanneer een deelnemer zich 'onrechtmatig' terugtrekt.

10c Overmacht

Het is verstandig een clause op te nemen die regelt wat er gebeurt bij veranderende of onvoorziene omstandigheden, die mogelijk gevolgen hebben voor de bijdrage van een deelnemer en zijn vermogen om aan zijn contractuele verplichtingen te voldoen.

11. Machtiging penvoerder in geval van een subsidieaanvraag

Eén van de deelnemers wordt gemachtigd tot het indienen van een subsidieaanvraag en gedurende de behandeling van de aanvraag en lopende het project als vertegenwoordiger van alle deelnemers op te treden ten opzichte van subsidieverstrekker. Desgewenst kan de machtiging ook los van de samenwerkingsovereenkomst worden verstrekt.

12. Slotbepalingen

Hierin kunnen zaken worden geregeld die elders niet opgenomen zijn, zoals de duur van het project, aanpassing van de overeenkomst, uitsluiting van deelnemers, verwijzing naar andere voor het project relevante overeenkomsten (bijvoorbeeld uitbestedingsovereenkomsten) en wet- en regelgeving die van toepassing is.

13. Ondertekening

Aldus overeengekomen en ondertekend te: <plaats>

Datum:

deelnemer 1

Naam:

Functie:

Datum:

Handtekening deelnemer 1

Gemeente Venray

Raadhuisstraat 1
Postbus 500
5800 AM Venray
Telefoon (0478) 52 33 33
E-mail gemeente@venray.nl
www.venray.nl